

SZERENCSES, HOGY KALANDOZNI TUDUNK

Néhány éve dolgoznak az erdélyi színházi és táncszínházi szcénán, és munkájuknak köszönhetően immár több város közönsége találkozhat kortárstánc-előadásokkal. BEZSÁN NOÉMI, BORDÁS ATTILA és GYÖRFI CSABA táncos-koreográfusokkal VARGA ANIKÓ beszélgetett.

– A vásárhelyi koreográfia szak, ahol Noémi és Csaba, ti végeztetek, csak pár éve jött létre, szemben a bukaresti Színház- és Filmművészeti Egyetem nagyobb múltú koreográfia szakával, ahol te végeztél, Attila. Hogyan kerültetek a tánc közelébe, és miként látjátok a képzést a kortárs tánc szempontjából?

Bezsán Noémi: Amikor Marosvásárhelyre jelentkeztem, akkor indult a koreográfia szak második évfolyama. Maga a szak erős keresési fázisban volt, és ez a keresés valamelyest még mindig tart. Én gyerekként hobbiszinten, különböző műfajokban táncoltam, de nem volt eltökélt szándékom, hogy felnőttként ez legyen az életem. Kamasz koromtól viszont egyre nagyobb hatással volt rám a színház, majd később az a lehetőség, amit a mozgásszínházban láttam. Egy színész barátnőm ajánlotta a vásárhelyi koreográfus szakot, izgalmasnak tűnt, úgy indultam neki, hogy kipróbálom.

Györfi Csaba: Én elsős koromtól tizenkettedikes koromig néptáncoltam, amikor is az Udvarhely Táncműhely felkért, hogy álljak be közéjük hivatásos táncosnak. Az ott töltött hat év jó felkészülési stádium volt, progresszív alkotókkal dolgoztunk együtt, nagyon jó technikákat tanultam tőlük. Utána jött a vásárhelyi egyetem, ami szakmai és emberi értelemben is nagyon jó élmény volt.

Bordás Attila: A színházi és táncos vonalat én párhuzamosan vittem végig a líceumon, és ez a kettősség megmaradt bennem: a táncban keresem a színházat, a színházban a táncot, tehát a dolgok összefolynak. Szeretem is, hogy összefolynak. Mindennek, amit csinálók – előadóként, rendező-koreográfusként, tréningek vezetőjeként – a tánc az összekötő eleme.

– Milyennek látod a bukaresti képzést és az ottani kortárs táncos szcénát?

B. A.: Hivatalosan mondhatjuk, hogy a bukaresti koreográfus szaknak volt hagyománya, de amikor odakerültem, és ez most sincs másként, gyerekcipőben járt a kortárstánc-oktatás, például Budapesthez vagy a külföldi képzésekhez képest. Ami a román kortárs táncos területet illeti, lassú és kaotikus volt ennek a fejlődési folyamata: rengeteg a törésvonal, nagy a szakmai színvonal- és mentalitásbeli különbség az alkotók között. Viszont emiatt izgalmas is a terep, mert még nagyon új, felfedezetlen, így specifikus dolgok születnek, amelyek nem egy sémát követnek.

– Számomra érdekes, hogy az erdélyi színházban a tánc és

a színház mennyire közel van egymáshoz, sokszor szoros átfedésben van egymással. Az alapképzés után mindhárman a vásárhelyi rendezői mesterin tanultatok, együtt a rendezőikkel.

B. N.: Azért jelentkeztem rendezői mesterire, mert táncos mesteri képzés magyarul itt nem létezik. De a másik ok, hogy a három év után szerettem volna nemcsak előadóként, de rendezőként is kipróbálni magam. A rendezői mesterin közelebb kerültem a kortárs színházhoz, a díszlettervezéshez, ez mind hozzájárult a személyes palettám bővítéséhez.

B. A.: Engem gimis koromtól érdekelt a rendezés, az Osonóban rendezőasszisztens voltam, és színész, mozgásra is volt lehetőségem, tréningeket tartottam fiataloknak – kaptam egy csomó impulzust, és mindegyiket próbáltam továbbvinni. A bukaresti koreográfia szak és a rendezői mesteri is inkább reflektálás volt mindarra, amit addig éreztem és gondoltam. Nekem nehéz megfogni, miben áll az intézményesített művészeti képzés, nagyon emberfüggő az egész, sok múlik azon, milyen tanáraid vannak. Inkább a találkozásokban hiszek, hogy reflektálunk egymásra, és ennek a folyamatában mindenki rátalál arra, ami érdekli.

Gy. Cs.: Én már az egyetem előtt próbálkoztam saját produkciókkal. Az egyetem alatt-után úgy éreztem, hogy nagyon szeretnék színészekkel is dolgozni, és talán ez ürügy volt arra, hogy megpróbáljam a rendezői mesterit. A képzés öt éve alatt persze rájöttem, hogy a szakmáról csak annyit tudhatsz meg, amennyit meg akarsz tudni. Az egyetemnek van ez fura elmentmondásossága: beiratkozik az ember, tanul, fejlődik, sokat vár, rájön, hogy nincs mire várnia, és jobb, ha nekifog és csinálja, mert azzal tanul a legtöbbet. Viszont biztonságos terep adott a kipróbálásra, bukásra.

– Sok alkalmazott koreográfusi munkátok van, arányaiban talán több a kimondottan táncos produkcióknál. Miben áll a két szegmens, alkotói szerepkör közti különbség, hogyan válik ez szét számotokra?

Gy. Cs.: Ha egyáltalán szétválik... Hiszen ha rendezővel dolgozom, a saját gondolataimat akkor is beleviszem a munkába. Ez különben egyszerűbb, mint amikor az ember a maga ura. Az alkalmazott koreográfia sokszor kompromisszum, de ha jó rendezők találunk meg, ha jó a kapcsolat, akkor gyümölcsöző. Az egyéni alkotás más rendszer, ott minden gondolatot te szülsz meg, és azt próbálsz szétosztani.

Bezsán Noémi. Fotó: Székedi Ágota Anna

B. A.: Nekem ez két különböző kaland. Az alkalmazott koreográfiát megtanultam tíz év után feladatként, provokációként kezelni. Magamból, egyedül dolgozva ez másfajta figyelmet és gondolkodást jelent. Kezdetben fájdalmas volt, hogy egy rendezőt, bármennyire jó vele a kommunikáció, mégiscsak ki kell szolgálni. Mióta ezt feladatként kezelem, jobb a viszonyom ilyen helyzetekben a rendezővel és magammal. Ez a folyamat az iskolám arra, hogy rájössök, én mit akarok.

B. N.: Változatos élményeim vannak erről a különbségről. Amikor egyszerre vagy egy előadás rendezője és koreográfusa, az nagyobb felelősség. El kell hitetned az emberekkel, és fenn kell tudnod tartani bennük a hitet, hogy amiről közösen beszélünk, de mégiscsak erősen belőlem jön, annak van létjogosultsága. Alkalmazott koreográfusként ez a felelősség megoszlik. Sokféle rendezővel dolgoztam: volt, aki devised módszerre épített, amiben sok tréning és közös beszélgetés tartozik a munkához. A munkának itt személyesebb jellege van, ezt nagyon élvezem, beállok a tréningekbe is – lényegében ilyenkor nincs különbség a jó egyéni és alkalmazott munka közt. De ez a rendezőn múlik. Van, aki sokkal jobban ragaszkodik egy adott koncepcióhoz és látásmódhoz, nehezen mozdul ki abból, aminek van szerencsés és kevésbé jó kimenetele is. De az is jó provokáció, hogy egy rendező világnézetében és elképzelésében megtaláljam a magam szeptét, és szabadon alkossak. Ez akkor tud jól megtörténni, ha megérem, megértem a rendezőt, és hiszek az adott folyamban, témában, konstrukcióban. A társas alkotás nagyon izgalmas, nyilván fárasztó is. Ha egy évadban több munkám van, több rendezővel, akkor muszáj – akár egy workshop révén – más helyzetet keresnem, amiben nem a produkció élvez prioritást. De a különböző alkotási helyzetek szépen hatnak egymásra, amit az egyikből merítek, a másikban kamatoztatom.

– Hogy látjátok a táncos mezőnyt Erdélyben, a függetleneket és nagyobb táncgyűtéseket is beleértve?

Gy. Cs.: A néptáncnak erős a hagyománya Erdélyben, viszont alkotóként azt tapasztalom, hogy a fiatalabb közönséget

ez nem érdekli – kivéve azokat, akik ebben nőnek fel és ezt csinálják. Én pont azon dolgozom, hogy azokat, akik progresszivitásra vágnak, és az interneten, sokirányú ingeráradatban nőttek fel, hogyan lehet egy táncszínházi előadással megfogni akár az érvényes témákon, akár a kortárs formákon keresztül.

B. A.: Elmozdulást látok, nagyobb az érdeklődés a kortárs tánc iránt. Az elmúlt években felgyorsult a világ, és egyetértek Csabával, hogy óriási a szakadék a közt a generáció, amelyik hobbiból néptáncolt, és a közt, amelyik az interneten nőtt fel. Erre érdemes lenne mindenkinek reflektálni szakmailag. Ez a hagyományok ártértékelődésével, néha sajnós a leértékelődésükkel jár, viszont az információs elérhetőség rengeteg dolognak nyitott utat, ami tapasztalható az intézményeken is. Több a szakmai platform, ahol a kortárs táncsal találkozni lehet előadásokon, képzéseken, találkozásokon, szakmai beszélgetéseken keresztül.

B. N.: A táncelőadások iránti érdeklődésben a táncos tévéműsorok is szerepet játszanak, ez egy komerciálisabb vonal, de sokan követik. Az egyik kollégám mesélte, hogy amikor egy iskolában öt évvel ezelőtt kortárs tánc-csoporthat indított, a szülők azt mondták, fú, mekkora hülyeség, ez absztrakt dolog, nem lehet érteni – ehhez képest most már úgy hozzák a gyerekeiket, hogy a *So You Think You Can Dance* elnevezésű amerikai tévés tehetségkutatóra hivatkoznak. Ettől függetlenül az András Lóránt Társulatnál az a tapasztalat, hogy öt előadás erejéig van érdeklődés egy produkcióra, utána már rendesen toborozni kell a nézőket. Persze ez nem az a világ, mint amivel a tévében vagy a YouTube-on találkozunk. Azt gondolom, hogy ki kell vívni az emberek érdeklődését: ha igazán meghatározó élménnyel távoznak egy előadásról, annak a hírét továbbadják. Az egyes városok közt is van különbség. Szentgyörgyön érezhetően számít, hogy ott a Reflex és a PulzArt, ahol a közönség különböző kortárs színházi esztétikákkal találkozik, ez a kortárs tánc befogadását, tehát átértékelően az M Studio munkáját segíti. Ami már több mint 10 éve működik, és az Uray-korszak után egyre több rendező ér-

Bordás Attila. Fotó: Némethi Barna

kezett hozzájuk. Mindehhez kapcsolódik a CAMP, amit Attila idén harmadjára szervezett meg, ennek is van pozitív hatása.

Gy. Cs.: Arra jöttünk rá pár év munka során, hogy nagy szükség lenne a táncszínházi nevelésre, ami már az iskolában megéri a diákokat. Mert színházzal főként gyerekelőadások révén találkoznak. Szóval létrehoztuk a *Ki vagy te, táncszínház?* című projektet, ami arról szól, hogy elmegyünk iskolákba, és egy foglalkozás keretében részleteket mutatunk a meglévő koreográfiáinkból, könnyebben érthetőt meg absztraktabbat is – és utána megbeszéljük a gyerekekkel. Zseniális ez a lehetőség, tavaly harminc ilyen alkalmat tartottunk különböző nagyváradi és Nagyvárad környéki iskolákban, és a fiatalokat megéri a tánc, jönnek az előadásainkra. Ez is célunk, hogy elérjük a gyerekeket, mert ők a potenciális közönségünk.

– Az intézményes táncos oktatásnál és színházi együtteseknél mennyivel kezdeményezőbb, kísérletibb a független szcéna?

Gy. Cs.: Nem így tennék különbséget. A táncban itt eleve a néptánc a hagyomány. A Maros Művészegyüttes ötven éve létezik. Ez egy ismert és mindenki által elfogadott intézmény, amely a maga módján zárt rendszer, azok az alkotók és előadók kerülnek be oda, akik képviselik ezt a hagyományt. Azok a társulatok, amelyekben mi dolgozunk, legyenek államiak vagy függetlenek, nyitottabb szellemű alkotóműhelyek: különböző hátterű emberekkel, színészekkel, táncosokkal. Ha csak egy előadás létrehozásáról beszélünk, akkor sem zárt rendszerről beszélünk, és az én szándékom minél inkább ezeknek a kinyitása. A néptáncnak erős formai szabályai vannak, amelyeket ha képviselsz, akkor benne vagy ebben a körforgásban, ha nem képviselsz, nem vagy benne. Ezt jól ismerjük Attilával, hiszen ebből jövünk.

B. A.: Abszolút. Én kimondottan örülök a néptáncos tapasztalomnak, az identitásomhoz tartozik. Viszont nem ennek a rendszerén belül mozdultam el, hanem afelé, hogy egyáltalán mit jelent a tánc. A rendszereket jó felbontani. Valójában nagyon szerencsés, hogy kalandozni tudunk. Noémi a tegnapelőtt játszott színpadon, Csaba elkezdett a színészek-

kel egy próbafolyamatot, én szervezője vagyok egy tábornak, ami azt szorgalmazza, hogy kimenjünk az erdőbe táncolni: maga a cél a nyitással való fertőzés. A körülöttünk lévő világ igényli a szemléletbeli változást, hiszen ma sokféle töredezett identitás él egymással párhuzamosan, azok az egységes keretek, mint régebben a nemzet, megszűnőben vannak – egészen mások ma a problémák. A társadalom felé kell mozdulnunk, szerintem a mai művésznak feladata, hogy körülnézzen, miként tud eljutni egyáltalán az emberekhez, ha nem is olyan szinten, mint a média. Hiszen művészeti formaként a tánc szintén kommunikáció. Valójában ezekkel az extrémekkel, kicsavartabb, furább dolgokkal vételezni akarunk, így érzem.

– Alkotóként milyen hagyományból tudtok építkezni úgy, hogy Erdélyben a kortárs tánc viszonylag friss jelenség?

B. N.: Folyamatosan keresem a fejlődési lehetőségeket, műhelyekben veszek részt, próbálok friss maradni. Ez sokat segít technikai szempontból, de abban is, hogy maga a munka áramlás maradjon. Ha csak annyira is, hogy szippantok egyet a levegőből Spanyolországban egy workshopon – emberek miért találkoznak, miről beszélnek, mi mozgatja őket –, vagy Angliában, hogy táncos szempontból mi történik a tágabb környezetben. Nekem fontos, hogy itt élek és dolgozom, de az is, hogy ne záruljon be a kör se szakmailag, se emberileg. Én így építkezem.

B. A.: Hatások, átfedések, találkozások vannak: a budapesti Kortárs Tánc Főiskola rám úgy hatott például, hogy tizenhét évesen részt vettem egy kortárs tánc-kurzuson, amit egy néptáncegyüttes szervezett Hód Adrienn-nel és Molnár Csabával, így fújt meg engem Iván (Angelus Iván – *a szerk.*) szele – és az energiákat, amiket itt generálok, leviszem magammal Bukarestbe. Mindenki hatással van mindenkire.

Gy. Cs.: Bármerre is dolgozunk, kialakul egy közeg. Egy idegen társulattal is megtörténik valami, amit az emberek továbbvisznek. Az együtt dolgozások révén – és fontos, hogy itt test a testtel dolgozunk – olyan szellemi nyomokat hagy egy-egy próbafolyamat, amelyekkel mindenféle szempont-

Györfi Csaba. Fotó: Fülöp-Crisan Olivér

ból tovább épülsz. Meg a workshopok, ez abszolút működik. Sok felvételt nézek, mivel kevés időm van utazni, de fontos tudnom, hogy mi történik a színház és a tánc területén, hogy ahhoz képest tudjam magam elhelyezni.

– *Én a ti generációtokhoz kapcsolom az új kezdeményezéseket a tánc területén Erdélyben – amelyek persze nem előzmény nélküliek, gondoljunk akár az M Studióra, akár a táncos képzés intézményesülésére. Kettő alapító tagjai voltatok egy független társulatnak, Attila, te pedig a CAMP-et szervezed. Milyen indíttatásból vágtatok neki ezeknek?*

B. N.: Az egyetem alatt kinyílt az ajtó, több embert ismertem meg, közösen dolgoztunk, és felmerült, hogy más formában folytassuk a munkát. Bennem a próbafolyamatok jó élménye munkált, hogy volt egy kölcsönös, jó inspiráció egymás között. Ebből az igényből lettem a társulat tagja, amely az évek során nyilván változott. Például olyan kérdések mentén, hogy mennyiben gátolták meg az anyagi nehézségek Lórit, hogy még jobban összekovácsolja a csapatot, és szakmailag fenntartsa azt a lebegést, ami miatt az egészet elkezdjük. Fontos, hogy létrejött a társulat, Vásárhelyen ez közrejátszott abban, hogy az emberek nyitottabbak lettek a táncra.

Gy. Cs.: Egyik este arra ébredtünk, hogy az egyetem közepén arról beszélgetünk, hogy hozzunk létre egy társulatot. Kémia volt a nagyja, nagyon éreztük, tiszteltük, szeretünk egymást, jól dolgoztunk együtt, a társulat ebből természetesen következett. Később elváltak az útjaink, de ott és akkor ez ebből a hévből született meg. Nagyon hittem ebben a fajta közös munka-együttlében, amiben mi csináltunk mindent, az alkotói részén túl a szerelést, sofőrködést, bármit. Ez a zsongás éltetett. Ma már nem ez mozgat, de rendkívül örülök, hogy megcsináltuk, mert azóta is rengeteg dolog történt ott, amire büszke vagyok.

– *A CAMP a táncon túl erősen épít az ösztéművészetiségre. Hogyan alakult ki ez, és mi a CAMP célja?*

B. A.: A CAMP egy intenzív szakmai nyári tábor: tánc-kurzusok, táncos workshopok vannak különböző oktatókkal. Valóban van ösztéművészeti jellege, de a hangsúly a táncon van, mindent ez köt össze. Amit a CAMP képvisel egy szakmai és elit fesztiválhoz képest, az az, hogy az emberek közti kapcsolatteremtésre helyezi a hangsúlyt. Fontos az élményszerűség, ami szerintem jobb lehetőséget teremt az emberi értelemben vett összekapcsolódásra, főként alkotók, szakmai emberek között.

– *Hogy látjátok magatokat a szakmában, merre haladtok?*

B. A.: Én fordulóponton vagyok. Az elmúlt három évem arról szólt, hogy kibogozzam, miről szól számomra ez a szakma. Az utóbbi években már nem esett annyira jól – de természetesen csak magamban, mert profi vagyok – kőszínházi produkciókban dolgozni, akkor sem, ha hittem bennük, és jó volt a kapcsolat a rendezővel. Úgy érzem, eljött az idő, hogy a színház és a tánc terén a koreográfusi és előadói tapasztalatom alapján megfogalmazzam azt, ami bennem van. Huszoneves korom óta azon fészengek, hogy nem magamat fejezem ki, hanem mások koncepcióiban veszek részt kreatív partnerként. Most úgy érzem, hogy le kell nyomnom minimum öt olyan évet, amikor magamra koncentrálok, egy másfajta munkafelfogásra. Ezért fogtam neki most egy saját előadásnak – *Caligulát* rendezek – egy független színházban, hogy ismét feltegyem a kérdést, miért is csinálom ezt az egészet. S egész jól alakul a dolog. Fiatal színészekkel dolgozom, akik most végezték el a színt Kolozsváron, ami a bukarestihez képest mozgás tekintetében köztudomásúlag erősebb.

Gy. Cs.: Nem állok távolabb én sem attól, amit Attila megfogalmaz. Tizenegynéhány éve folyik a harc az idővel, egyik próbából ki, a másikba be, és most már összegezni kéne. De még adok öt évet, szeretném megtapasztalni újra, amit eddig hittem és gondoltam, hogy majd abból mondhassam, hogy ez az én utam, ez az, amit keresek. Tavaly a szatmári társulattal

A tavasz ébredésén dolgozva éreztem először, hogy rátaláltam egy színházi nyelvre, ami igazán az enyém, őszinte, zsigeri. Ezt próbálom folytatni – ez a nyelv egy másik előadás, a gyermeki *Egyetlen* továbbgondolása. Fizikai színháznak mondom, mert ez áll a legközelebb hozzá, bár nem az. De ezt keresem, egy nyelvet, amire azt tudom mondani, hogy ezért dolgoztam húsz-harminc évet a szakmában, hogy valami ilyesmihez eljussak. És akkor majd mindenki azt mondja, hogy az úgy szar, ahogy van (*nevet*). Különben színészekkel dolgozni egyre izgalmasabb számomra, főleg a jó, érzékeny mozgáskultúrájú színészekkel, mert ott olyan pluszt találok, ami a táncosoknál nem feltétlenül van meg. Érdekel az is, amikor táncos és színész kerül közös térbe – ilyen dolgokkal szeretnék kísérletezni. Szóval sokat dolgozom színészekkel, a táncosokkal pedig viszem a kortáránc-vonalat Nagyváradon, ott próbálunk egyedi stílusú munkákat létrehozni. S emellett igyekszem előadóként is színpadon maradni.

B. N.: A rendezés kapcsán bennem sosem volt egy céltudatos keresés, hogy megfogalmazzam, szakmailag ki vagyok, és mit képviselek. Az utóbbi időben folyamatosan fel-

sejlik bennem a gondolat, hogy a munkáim által szeretnék valami hasznosat csinálni. Szerveztek egy cigány találkozót Szentgyörgyön, a Manust, ahol balettetűdöket csináltam cigány gyerekekkel, erős volt megtapasztalni az érzékenysé-
güket. Megéreztem ott egy kicsi szelet, hogy talán nekem ez a feladatom, és ezzel kell kezdenem valamit, hogy léteznek ezek az elnyomott, hátrányos helyzetek. Szóval a keresésemben van egy ilyen szempont – bármennyire rossz szó is ez a művészet kapcsán –, hogy hasznos legyen. Egy előadás létrehozásában ezt úgy képzelem, hogy azáltal tud megszületni, hogy a nézőkben előadás közben vagy után valahogy megjelenik a remény érzése, hogy az élet tud jó is lenni. Én magamat illetően is keresésben vagyok, az eddigi előadásaimnak is ez a témája, hogy nem annyira azt szeretném megtalálni, hogy szakmailag ki vagyok, hanem hogy egyáltalán ki vagyok a világban. Furcsa, de rengetegszer nem érzem magamban a művészi önmegvalósítás vágyát. Inkább próbálom megvárni a pillanatot, amelyekben tényleg annyira fontos dolgokhoz jutok el, hogy azt mondjam: na jó, most érzem annak a lehetőségét, hogy ebből szülessen egy előadás.

KÖZÉPEN MARADNI

Színészként diplomázott tizenhét éve, és azóta a Kolozsvári Állami Magyar Színház tagja SINKÓ FERENC. Néhány éve rendező-koreográfusként figyel rá a szakma, amelynek ingerküszöbét a *Parallel* törte át 2013-ban. Legutóbbi, a KÁMSZ-ban létrehozott előadásában kamaszok játszanak. A *Concord Floral* kapcsán KÖLLŐ KATA kérdezte.

– Ha szakmai szempontból áttekintem az elmúlt tizenöt évedet, azt látom, hogy a közsínházi létből – 2002-től vagy a Kolozsvári Állami Magyar Színház tagja – gyakran kacsintasz ki a független szféra felé. Tulajdonképpen ehhez kapcsolható a rendezői indulásod, hiszen – leszámítva az egyetemi oktatóként létrehozott vizsgaelőadásokat – a feleségeddel, Kelemen Kingával együtt 2004-ben megalapított GroundFloor Group Egyesületnél kezdett komolyabban foglalkoztatni ez a terület. Aztán azt is látom, hogy inkább a fiatalok felé nyújtod ki a csápjaidat rendezőként, olyannyira hogy az utolsó bemutatót már középiskolásokkal hoztad létre. Miért szeretsz fiatalokkal dolgozni, és főleg: miért vonz a független szféra?

– Az első lépéseket a rendezés felé valóban egyetemi oktatóként tettem, ott kezdtem érezni valamiféle biztonságot, bátorságot, hogy a saját gondolataimat előadásba ültessem. Amúgy a mai napig nagyon jó edzőtábor a tanítás. A fiatalokkal való munka elsősorban biztonságot ad.

– Azért, mert több nyitottság van bennük, jobban lehet kísérletezni velük?

– Úgy érzem, könnyebben a közelükbe tudok férközni, el tudom nyerni a bizalmukat, ez pedig fontos számomra. Per-

sze egy nagy adag kíváncsiság is hajt, mindig azt érzem, hogy fel kell zárkózzak hozzájuk. Ez elég erős löket.

– Szinte minden évadban megjelenik a neved koreográfusként vagy a színpadi mozgás „felelőseként” a kolozsvári színház egy-egy produkciójában, de az általad rendezett előadások is többnyire mozgáscentrikusak. Miért érdekel inkább ez a kifejezési forma?

– A mozgással való kapcsolatomban még főiskolás koromban kezdődött. Tanárunk volt Jakab Melinda balett-táncos, aki akkor végezte a koreográfia szakot, részt vettem néhány vizsgaelőadásában is. Utána jött a találkozás Uray Péterrel, akivel két előadást csináltunk a főiskolán. Szerettem vele dolgozni, megérintett valami akkor. Aztán következett egy másfél hónapos bécsi ösztöndíj 2004-ben, amelynek során kicsit elámultam, hogy mik történnek a tánc világában. Ez nagyon nagy lökést adott, rádöbentem, mennyi mindent lehet csinálni. Ahogy hazajöttem, meg is alapítottuk a GroundFloor Groupot Kingával, és szinte azonnal megszerveztük az első kontaktimprovizáció-fesztivált, ami aztán Trans-Contact néven hét évig futott. Érthető tehát, hogy az előadásaimban is inkább a mozgás a főszereplő.